

וְעַל רְזָא דָּא אֵית תְּרִין טוּרִין דְּכְתִיב, (דברים יא) וְנָתַתְּ אֶת
הַבְּרָכָה עַל הַר גְּרִיזִים וְאֵת הַקְּלָלָה עַל הַר עֵיבֵל,
לְקַבֵּיל אֲלֵינוּ תְּרִין דְּרָגִין. וְעַל דָּא, דָּא אַקְרִי אַרְוֵר, וְדָא
אַקְרִי בְרוּךְ. וְשִׁמְעוֹן וְלוֹי אֵינוֹן מְסֻטְרָא דְדִינָא קְשִׁיא,
וּמִן סֻטְרָא דְדִינָא קְשִׁיא תְּקִיפָא, נְפֻקַת רוּגְזָא
דְּאֵתְלֻטִיא.

וְתָא חֲזִי, מְסֻטְרָא דְדִינָא קְשִׁיא נְפֻקִי רוּגְזָא לְתִרֵי
סְטֻרִין, חַד דְּאֵתְבְּרֵךְ, וְחַד דְּאֵתְלֻטִיא. (דף קפד ע"ב) חַד
בְּרוּךְ וְחַד אַרְוֵר. כְּגֻוֹנָא דָּא מְסֻטְרָא דִּיצְחָק נְפֻקוּ תְּרִין
בְּנִין, חַד מְבוּרֵךְ, וְחַד דְּאֵתְלֻטִיא לְעֵילָא וְתַתָּא. דָּא
אֲתַפְרֵשׁ לְסֻטְרִיהּ, וְדָא אֲתַפְרֵשׁ לְסֻטְרִיהּ. דָּא דִּיּוּרִיהּ
בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, וְדָא דִּיּוּרִיהּ בְּטוֹרָא דְשְׁעִיר. דְּכְתִיב,
(בראשית סד) אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד אִישׁ שׂוֹדֵה. דָּא אֲתַרִּיהּ בְּאֲתַר
דְּמַדְבְּרָא וְחַרְבָּא וְשִׁמְמָה, וְדָא יוֹשֵׁב אֱהָלִים. וְכֹלָא
כְּגֻוֹנָא דְאַצְטְרִיךְ.

וּבְגִין כֶּף תְּרִין דְּרָגִין אֵינוֹן, בְּרוּךְ וְאַרְוֵר, דָּא לְסֻטְרִיהּ
וְדָא לְסֻטְרִיהּ. מֵהָאֵי נְפֻקִין כָּל בְּרַכָּאן דְּעֵלְמִין
לְעֵילָא וְתַתָּא וְכֹל טִיבוּ וְכֹל גְּהִירוּ וְכֹל פּוֹרְקָן וְכֹל
שְׁזֻבוֹתָא. וּמֵהָאֵי נְפֻקִין כָּל לְוֹטִין וְכֹל חַרְבָּא וְכֹל דְּמָא
וְכֹל שְׁמָמָא וְכֹל בִּישׁוּן וְכֹל מְסֻטְרָא דְּעֵלְמָא.

רַבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (תהלים כו) אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפֵּי

וְאִסּוּבָּה אֶת מִזְבְּחֶךָ יי, הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ. אַבְל תָּא
 חֲזוּי, רְזָא דְמַלְהָ הָכָא, דְּהָא לֵית לָךְ בַּר נָשׁ בְּעֵלְמָא דְלָא
 טַעִים טַעְמָא דְמוֹתָא בְּלִילִיא, וְרוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיא עַל
 הַהוּא גּוּפָא. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּנִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא
 אֶסְתְּלַקַּת מִנִּיהָ דְּבַר נָשׁ, וְנִפְקַת מִנִּיהָ. וְעַל דְּנִשְׁמַתָּא
 קַדִּישָׁא נִפְקַת וְאֶסְתְּלַקַּת מִנִּיהָ, שְׂרִיא רוּחָא מְסֻאָבָא עַל
 הַהוּא גּוּפָא וְאֶסְתְּאֵב.

וְכַד נִשְׁמַתָּא אֶתְהַדְרַת לְגּוּפָא, אֶתְעַבַּר הַהוּא זוּהֵמָא.
 וְהָא אֶתְמַר דִּידוּי דְּבַר נָשׁ זוּהֵמָא דְּמְסֻאָבוּ אֶשְׁתְּאַר
 בְּהוּ. וְעַל דָּא לָא יַעֲבַר יְדוּי עַל עֵינּוּי, בְּגִין דְּהַהוּא רוּחַ
 מְסֻאָבָא שְׂרִיא עֵלוּי, עַד דְּנִטִּיל לֹון. וְכַד נִטִּיל יְדוּי
 כְּדָקָא חֲזוּי, כְּדִין אֶתְקַדֵּשׁ וְאֶקְרִי קְדוּשָׁא.

וְהִיךְ בְּעִי לְאֶתְקַדֵּשָׁא. בְּעִי חַד כְּלִי לְתַתָּא וְחַד כְּלִי
 מְלַעֲיֵלָא, בְּגִין דִּיתְקַדֵּשׁ מִהַהוּא דְּלַעֲיֵלָא. וְהַהוּא
 דְּלַתָּא דִּיתִיב בְּזוּהֵמָא דְּמְסֻאָבוּ בֵּיהָ. וְדָא כְּלִי לְקַבְּלָא
 מְסֻאָבוּ, וְדָא לְאֶתְקַדֵּשָׁא מִנִּיהָ, דָּא בְּרוּךְ וְדָא אָרוּר. וְלָא
 בְּעֵיין אֵינּוּן מִיין דְּזוּהֵמָא לְאוּשְׁדָא לֹון בְּבֵיתָא, דְּלָא
 יִקְרַב בְּהוּ בַר נָשׁ. דְּהָא בְּהוּ מִתְכַּנְּשֵׁי סְטְרָא דְּלַהוּן, יִכִּיל
 לְקַבְּלָא נְזָקָא מֵאֵינּוּן מִיין מְסֻאָבִין.

וְעַד דִּיתְעַבַּר זוּהֵמָא מִן יְדוּי לָא יִבְרַךְ, וְאוּקְיַמְנָא.
 וּבְגִין כֹּךְ, בַּר נָשׁ עַד לָא יִקְדֵּשׁ יְדוּי בְּצַפְרָא, אֶקְרִי

טָמֵא. פִּיּוֹן דֵּאֲתַקְדֵּשׁ אֶקְרִי טְהוֹר. וּבִגְיִן פֶּךָ לֹא יִטּוֹל
אָלֵא מִן יָדָא דְאֲדָפִי בְּקִדְמִיתָא. דְּכִתִּיב, (במדבר ט) וְהָיָה
הַטְּהוֹר עַל הַטָּמֵא. דָּא אֶקְרִי טְהוֹר, וְדָא אֶקְרִי טָמֵא.
בִּגְיִן פֶּךָ חַד כְּלִי לְעֵילָא וְחַד כְּלִי לְתַתָּא, דָּא קְדִישָׁא
וְדָא מְסֻבָּא. וּמֵאִינוֹן מֵיִן אָסִיר לְמַעַבְד בְּהוּ
מִיִּדִי, אָלֵא בְּעֵי לְאוֹשְׁדָא לֹון בְּאַתֵּר דְּבִנֵי נָשָׂא לֹא
עֲבֵרִין עַלֵייהוּ, וְלֹא יְבִית לֹון בְּבִיתָא. דְּהָא פִּיּוֹן
דֵּאֲתוֹשְׁדֵן בְּאַרְעָא, רוּחָא מְסֻבָּא אֲשֶׁתַּפַּח תַּמָּן וַיִּכִּיל
לְנִזְקָא. וְאִי חֶפֶר לֹון מְדֵרוֹן תַּחֲוֹת אַרְעָא דְּלֹא יִתְחַזֵּן
שְׁפִיר.

וְלֹא יִהְיֶה לֹון לְנָשִׁי חֲרָשִׁיא דֵּיכְלוֹן לְאַבָּאשָׂא בְּהוּ לְבִנֵי
נָשָׂא. בִּגְיִן דְּאִינוֹן מֵיִן דֵּאֲתַלְטֵיִן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף
הוּא בְּעֵי לְדַכָּאָה לֹון לְיִשְׂרָאֵל וְלַמְּהוּי קְדִישִׁין. דְּכִתִּיב,
(יחזקאל לו) וּזְרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מֵיִם טְהוֹרִים וַיְטַהַרְתֶּם מִכָּל
טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם:

וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכְהוּ אֶתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוּ מֵיִם. רַבִּי
יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים ט) תוֹרַת יְיָ תְּמִימָה

מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ (מאן דְּבִטִיל מִלִּי דְּאוֹרֵייתָא פֿאִילוּ חֲרִיב עֲלֵמָא שְׁלִים). כַּמָּה אֵית
לֹון לְבִנֵי נָשָׂא לְאֲשֶׁת־דֵּלָא בְּאוֹרֵייתָא, דְּכָל מֵאן
דֵּאֲשֶׁת־דֵּל בְּאוֹרֵייתָא לֶהוּי לֵיה חַיִּים בְּעֲלֵמָא דִּין וּבְעֲלֵמָא
דְּאֲתִי, וְזָכִי בְּתַרִּין עֲלֵמִין. וְאַפִּילוּ מֵאן דֵּאֲשֶׁת־דֵּל

בְּאוֹרֵייתָא וְלֹא יִשְׁתַּדַּל בִּיהַ לְשִׁמְהַ כְּדָקָא יְאוֹת, זְכִי לְאַגְר
טַב בְּעֵלְמָא דִּין, וְלֹא דִיִּינִין לִיהַ בְּהַהוּא עֲלֵמָא.

וְתֵא חֲזִי, כְּתִיב, (משלי א) אַרְךְ יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֵלָה
עֶשֶׂר וְכָבוֹד. אַרְךְ יָמִים בְּהַהוּא דְאִשְׁתַּדַּל
בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמְהַ, דְּאִית לִיהַ אַרְךְ יָמִים בְּהַהוּא עֲלֵמָא
דְּבִיהַ אֹרְכָא דִּיּוֹמִין. וְאִינוּן יוֹמִין אִינוּן יוֹמִין וְדֵאִי, תַּמָּן
אִיהוּ רְחֻצְנוּ דְקְדוּשָׁא דְלַעֲיֵלָא דְאִתְרַחֲיץ בַּר נָשׁ בְּהַאִי
עֲלֵמָא לְאִשְׁתַּדַּלָּא בְּאוֹרֵייתָא, לְאִתְתַּקְפָּא בְּהַהוּא עֲלֵמָא
בְּשִׁמְאֵלָה עוֹשֶׁר וְכָבוֹד, אַגְר טַב וְשִׁלוּהַ אִית לִיהַ
(דף קפה ע"א)
בְּהַאִי עֲלֵמָא.

וְכָל מַאן דִּיִּשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמְהַ, כַּד נִפִּיק מֵהַאִי
עֲלֵמָא, אֹרֵייתָא אֲזֵלָא קַמִּיהַ וְאִכְרֹזַת קַמִּיהַ
וְאִגִּינַת עֲלִיהַ, דְּלֹא יִקְרַבּוּן בְּהַדִּיהַ מְאִרִיהוּן דְּדִינָא. כַּד
שָׁכִיב גּוֹפָא בְּקַבְרָא, הִיא נְטֻרַת לִיהַ. כַּד נִשְׁמַתָּא אֲזֵלָא
לְאִסְתַּלְקָא לְמִיתַב לְאִתְרַהַ, אִיהִי אֲזֵלָא קַמִּיהַ דְּהַהִיא
נִשְׁמַתָּא. וְכַמְהַ תְּרַעִין אִתְבְּרוּן מִקַּמְהַ דְּאוֹרֵייתָא עַד
דְּעָאֵלַת לְדוּכְתָהַ. וְקִיִּימָא עֲלִיהַ דְּבַר נָשׁ עַד דִּיתַעַר
בְּזַמְנָא דִּיקוּמוּן מִתִּיִּיא דְעֲלֵמָא, וְאִיהִי מִלְפָּא סְנִיגוּרָא
עֲלִיהַ.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ו) בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשַׁכְּבְךָ
תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְהַקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁיַחְךָ. בְּהַתְּהַלְכְּךָ

תִּנְחָה אֶתְךָ, כִּמָּה דַּאתְמַר. בְּשֹׁכְבְךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ,
 בְּשַׁעֲתָא דְשָׁכִיב גּוּפָא בְּקִבְרָא, דְּהָא כְּדִין בְּהֵוּא זְמַנָּא
 אֶתְדֵן גּוּפָא בְּקִבְרָא וּכְדִין אֹרִייתָא אֲגִינַת עֲלֶיָה.
 וְהִקְיֻצוּתָּהּ הִיא תְּשִׁיחָךְ כִּמָּא דַּאתְמַר בְּזְמַנָּא דִּיתְעָרוֹן מִתִּי
 עֲלָמָא מִן עֶפְרָא. הִיא תְּשִׁיחָךְ לְמַהוּי סְנִיגוּרִיא עֲלָךְ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הִיא תְּשִׁיחָךְ. מֵאִי הִיא תְּשִׁיחָךְ. בְּגִין
 דַּאֲף עַל גַּב דְּהַשְׁתָּא יְקוּמוֹן מֵעֶפְרָא, אֹרִייתָא לָא
 יִתְנַשֵּׁי מִנְהוֹן. דְּהָא כְּדִין יִנְדַּעוֹן כָּל הָהִיא אֹרִייתָא
 דְּשָׁבְקוּ כַּד אֶסְתַּלְקוּ מֵהָאֵי עֲלָמָא, הָהִיא אֹרִייתָא נְטִירָא
 מֵהֵוּא זְמַנָּא וְתִיעוּל בְּמַעֲיִיהוּ כְּמִלְקַדְמִין וְאִיהִי תְּמַלֵּל
 בְּמַעֲיִיהוּ.

וְכָל מַלְיָן מִתְתַּקְנָן יִתִּיר מִכִּמָּה דְּהוּוּ בְּקַדְמִיתָא, דְּהָא
 כָּל אִינוֹן מַלְיָן דְּאִיהוּ לָא יְכִיל לְאֲדַבְקָא לּוּ כְּדַקָּא
 יָאוֹת וְאִיהוּ אֶשְׁתַּדֵּל בְּהוּ וְלֹא אֶתְדַבֵּק בְּהוּ. כְּלָהוּ עָאֲלִין
 בְּמַעוּי מִתְתַּקְנָן, וְאֹרִייתָא תְּמַלֵּל בֵּיתָה. הֲדָא הוּא דְכָתִיב
 וְהִקְיֻצוּתָּהּ הִיא תְּשִׁיחָךְ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּגוּוֹנָא דָּא כָּל
 מָאן דַּאֶשְׁתַּדֵּל בְּאֹרִייתָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, זְכִי לְאֶשְׁתַּדֵּלָא
 בְּהָ לְעֲלָמָא דַּאתִּי וְהָא אֶתְמַר.

תָּא חֲזִי, הֵוּא בַר נָשׁ דְּלֹא זְכִי לְאֶשְׁתַּדֵּלָא בְּהָאֵי עֲלָמָא
 בְּאֹרִייתָא, וְאִיהוּ אָזִיל בְּחִשׁוּכָא, כַּד נָפִיק מֵהָאֵי
 עֲלָמָא, נְטִלִין לֵיהּ וְעָאֲלִין לֵיהּ לְגִיתְנָם, אֶתְר תְּתָאָה

דָּלָא יְהֵא מְרַחֵם עָלֵיהּ, דְּאֶקְרִי בּוֹר שְׁאוּן טִיט הֵיּוֹן. כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר, (תהלים מ) וַיַּעֲלֵנִי מִבוֹר שְׁאוּן מִטִּיט הֵיּוֹן וַיִּקָּם
 עַל סֹלַע רַגְלֵי כּוֹנֵן אֲשׁוּרֵי.

וּבְגִין כֶּךָ תְּהוּא דָּלָא אֲשֶׁת־דֵּל בְּאוֹרֵי־תָא בְּהַאי עֲלֵמָא
 וְאֵת־טַנְפָּה בְּטַנוּפֵי עֲלֵמָא, מַה כְּתִיב וַיִּקְחֶהוּ
 וַיִּשְׁלִיכוּ אֹתוֹ הַבּוֹרָה. דָּא הוּא גִיְהֵנִם, אֲתֵר דְּדִיִּנְיָן לְהוּ
 לְאִינוֹן דְּלָא אֲשֶׁת־דֵּלוֹ בְּאוֹרֵי־תָא. וְהַבוֹר רַק, כְּמָה דְּאִיהוּ
 הָוָה רַק. מַאי טַעֲמָא בְּגִין דְּלָא הָוָה בֵּיהּ מִים.

וְתָא תְּוִי, כְּמָה הוּא עוֹנְשָׂא דְּאוֹרֵי־תָא, דְּהָא לָא אֲתֵגְלוּ
 יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא קְדִישָׁא, אֲלָא בְּגִין דְּאִסְתַּלְקוּ
 מֵאוֹרֵי־תָא, וְאֲשֶׁת־בָּקוּ מִינָהּ. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (ירמיה ט) מִי
 הָאִישׁ הֶחֱכַם וַיִּבֶן אֶת זֹאת וְגו' עַל מַה אֲבָדָה הָאָרֶץ וְגו'.
 וַיֹּאמֶר יי עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרַתִי וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר,
 מֵהֶכָּא, (ישעיה ה) לִכֵּן גָּלָה עַמִּי מִבְּלֵי דַעַת.

בְּגִין כֶּךָ כְּלָא קִיִּמָּא עַל קִיּוּמָא דְּאוֹרֵי־תָא, וְעֲלֵמָא לָא
 אֲתֵקִיִּים בְּקִיּוּמִיהּ אֲלָא בְּאוֹרֵי־תָא, דְּאִיהוּ קִיּוּמָא
 דְּעֲלָמִין עֵילָא וְתָתָא דְּכְתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם
 וְלֵילָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי:

וַיִּקְחֶהוּ וַיִּשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ הַבּוֹרָה, רִמְזוּ עַל דְּאַרְמִיאוּ לִיהּ
 לְגוּ מִצְרָאִי אֲתֵר דְּלָא אֲשֶׁת־כַּח רְזָא
 דְּמַהִימְנוּתָא כְּלָל. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִי נַחֲשִׁין וְעַקְרָבִין

הוּוּ בֵּיהּ, אַמַּאי כְּתִיב בְּרֵאוּבֵן לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ מִיָּדָם
 לְהַשִּׁיבוֹ אֶל אָבִיו. וְכִי לֹא חִיֵּשׁ רֵאוּבֵן לְהָאִי. דְּהָא אֵינּוּן
 נַחֲשִׁין וְעַקְרָבִין יִנְזָקוּן לִיהּ, וְאִיךְ אָמַר לְהַשִּׁיבוֹ אֶל
 אָבִיו, וְכְתִיב לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ.

אַלֶּא חֲמָא רֵאוּבֵן דְּנִזְקָא אֲשֶׁתַּכַּח בִּידֵייהוּ דְּאַחוּי, בְּגִין
 דִּידַע כַּמָּה שְׁנָאִין לִיהּ וְרַעוּתָא דְלֵהוֹן לְקַטְלָא
 לִיהּ. אָמַר רֵאוּבֵן, טַב לְמַנְפַּל לִיהּ לְגוֹ גּוֹבָא דְנַחֲשִׁין
 וְעַקְרָבִין, וְלֹא יִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׁנָאוֹי דְלֹא מְרַחֲמִי עֲלֵיהּ.
 מִכָּאן אָמְרוּ יִפִּיל בַּר נָשׁ גְּרַמִּיהּ לְאַשָּׁא אוּ לְגּוֹבָא
 דְנַחֲשִׁין וְעַקְרָבִין, וְלֹא יִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׁנָאוֹי (ד'זעירין אינון
 דִּיכְלִי (דף קפ"ה ע"ב) לְאַשְׁתְּזָבָא. וּבְגִין כֶּךָ אָמַר לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ
 מִיָּדָם).

בְּגִין דְּהִכָּא אַתְר דְנַחֲשִׁים וְעַקְרָבִים. אִי אִיהוּ צְדִיקָא,
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִרְחִישׁ לִיהּ נִיסָא. וְלִזְמַנִּין דְזָכוּ
 דְאַבְהֵן מְסִיעִין לִיהּ לְבַר נָשׁ וְיִשְׁתְּזִיב מִנֵּיהּ. אָבֵל כִּיּוֹן
 דִּיתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׁנָאוֹי, זְעִירִין אֵינּוּן דִּיכְלִין לְאַשְׁתְּזָבָא.
 וּבְגִין כֶּךָ אָמַר, לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ מִיָּדָם. מִיָּדָם דִּיִּיקָא,
 וְלֹא כְּתִיב לְמַעַן הַצִּיל אוֹתוֹ וְתוֹ לָא. אַלֶּא אָמַר
 רֵאוּבֵן, יִשְׁתְּזִיב מִן יְדֵייהוּ, וְאִי יָמוּת בְּגּוֹבָא יָמוּת. וּבְגִין
 כֶּךָ כְּתִיב וַיִּשְׁמַע רֵאוּבֵן וַיִּצִּילֵהוּ מִיָּדָם.

תָּא חֲזִי, כַּמָּה חֲסִידוּתִיהּ דְרֵאוּבֵן, דְבְּגִין דִּידַע דְשְׁמַעוֹן

וְלוֹי שׁוֹתֵפוֹתָא וְחֻכְמֵימוֹתָא וְחִבְרוֹתָא דְלֵהוֹן, קִשְׂיָא אֵינְוֹן.
 דְּכַד אֶתְחַבְּרוּ בְּשִׁכְמָם, קָטְלוּ כָּל דְּכוּרָא (ס"א ל"ג) וְהָא דְקָטְלוּ
 כָּל דְּכוּרָא) לָא דִי לוֹן. אֶלָּא דְנִטְלִין נָשִׁין וְטָף וְכֹסְפָא
 וְדַהֲבָא וְכָל בְּעִירֵי וְכָל מְאֲנֵי דִיקָר וְכָל מְאֵן דְּאֶשְׁתַּכַּח
 בְּקֶרְתָּא. וְלָא דִי כָּל דָּא, אֶלָּא דְאֶפִּילוּ כָּל מַה דְּבַחֲקָלָא
 נִטְלוּ. דְּכַתִּיב, (בראשית לד) וְאֵת אֲשֶׁר בְּעִיר וְאֵת אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
 לְקַחוּ.

אָמַר, וּמַה קֶרְתָּא רַבְתָּא כִּי הָאֵי לָא אֶשְׁתַּזִּיב מִנְהוֹן,
 אֶלְמָלָא רַבִּיא דָּא יַפּוּל בִּידֵייהוּ, לָא יִשְׁאָרוֹן
 מִנִּיהּ אֹמְצָא בְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא אָמַר, טַב לְאֶשְׁתַּזְבָּא
 מִנִּייהוּ דְלָא יִשְׁאָרוֹן מִנִּיהּ אֶשְׁתַּאָרוֹתָא בְּעֵלְמָא, וְלָא
 יַחֲמֵי אַבָּא מִנִּיהּ כְּלוּם לְעֵלְמִין.

וְהֵכָא אֵי יְמוֹת, לָא יְכַלִּין לֵיהּ וַיִּשְׁתַּאָר כָּל גּוֹפִייהּ
 שְׁלִים, וְאֶתִיב לֵיהּ לְאַבָּא שְׁלִים. וְעַל דָּא לְמַעַן
 הֲצִיל אוֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוּ אֶל אָבִיו, אָף עַל גַּב דִּימוֹת
 הֶתֶם. וּבְגִין כֶּף אָמַר הַיָּלֵד אֵינְנוּ. וְלָא אָמַר אֵינְנוּ חֵי,
 אֶלָּא אָמַר אֵינְנוּ, אֶפִּילוּ מֵת.

תָּא חֲזִי, מְאֵי דְעַבַּד, דְּאִיהוּ בְּחֻכְמָתָא הוּהּ שְׁתִּיף גְּרַמִּיהּ
 בְּהַדִּייהוּ, דְּכַתִּיב לָא נִכְפְּנוּ נִפְשׁ, וְלָא כְּתִיב לָא
 תִּכּוּהוּ. וְאִיהוּ לָא הוּהּ תַּמָּן כַּד אֲזַדְבֵּן יוֹסֵף, דְּהָא כְּלָהוּ
 מִשְׁמֵשִׁי לְאַבוֹהוֹן כָּל חַד וְחַד יוֹמָא חַד. וְהָהוּא יוֹמָא

דְּרֹאוּבֵן הָיָה. וְעַל דָּא בְּעָא דְבַתְּהוּא יוֹמָא דְהָוָה שְׁמוּשָׁא
 דִּילֵיהּ לָא יתְאַבִּיד יוֹסֵף. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב וַיֵּשֶׁב רֹאוּבֵן אֶל
 הַבּוֹר וְהֵנָּה אֵין יוֹסֵף בְּבוֹר וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו. וְהֵנָּה אֵין
 יוֹסֵף דִּיִּיקָא. אַפִּילוּ (חיי אור) מִית, מִיַּד וַיֵּשֶׁב אֶל אָחִיו
 וַיֹּאמֶר הִילְד אֵינְנוּ.

וַאֲפִילוּ רֹאוּבֵן לָא יַדַּע מַהְהוּא זְבִינָא דִּיוֹסֵף, וְהָא
 אוֹקְמוּהָ דְאֶשְׁתֵּיתִיף בְּהוּ שְׁכִינְתָא, וְעַל דָּא לָא
 יַדַּע רֹאוּבֵן מַהְהוּא זְבִינָא דִּיוֹסֵף וְלָא אֶתְגַּלְיָא לֵיהּ עַד
 הֵהוּא זְמַנָּא דְאֶתְגַּלֵּי יוֹסֵף לְאַחוּהִי.

תָּא חֲזִי, כַּמָּה גָרִים לֵיהּ לְרֹאוּבֵן בְּגִין דְּאִיהוּ אֶשְׁתַּדֵּל
 לְאַחֵיָא לֵיהּ לִיוֹסֵף, מַה כְּתִיב, (דברים לג) יְחִי רֹאוּבֵן
 וְאֵל יָמוֹת וְגו'. דְּהָא בְּגִין דָּא, אַף עַל גַּב דִּידַע
 דְּאֶשְׁתַּקִּיל בְּכִירוּתִיהּ מִנִּיהּ וְאֶתְיַהֵיב לִיוֹסֵף, אֶשְׁתַּדֵּל
 לְאַחֵיָא לֵיהּ, וְצִלֵּי מִשָּׂה וַאֲמַר יְחִי רֹאוּבֵן וְאֵל יָמוֹת,
 וְאֶתְקַיֵּים בְּעֶלְמָא דִּין וְאֶתְקַיֵּים בְּעֶלְמָא דְאַתִּי. מֵאֵי
 טַעְמָא, בְּגִין דָּא, וּבְגִין דְּעַבַּד תְּשׁוּבָה מַהְהוּא עוֹבְדָא.
 דְּכָל מֵאֵן דְּעַבִּיד תְּשׁוּבָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קַיֵּים לֵיהּ
 בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְאַתִּי.

תָּא חֲזִי מַה כְּתִיב, וַיִּקְחוּ אֶת פְּתָנֹת יוֹסֵף וְגו', הָא
 אוֹקְמוּהָ דְבְּגִין דְּדַמָּא דִּשְׁעִיר דְּמִיא לְדַמָּא דְּבַר נָשׁ.
 אַבְל תָּא חֲזִי, אַף עַל גַּב דְּמִלָּה אֶתִּיא כְּדַקָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא מְדַקְדֵּק בְּהוּ בְּצַדִּיקֵי אֲפִילוּ כְּחוּט הַשְּׂעָרָה.
 יַעֲקֹב עֶבֶד עוֹבְדָא כְּדָקָא יְאוּת. בְּמֵאֵי, בְּגִין דְּאֶקְרִיב
 לְגַבּוּי אֲבוּי שְׁעִיר, דְּאִיהוּ סִטְרָא דְּדִינָא קְשִׁיא.
 וְעַם כָּל דָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ אֶקְרִיב שְׁעִיר וְאֶכְחִישׁ לִיה
 לְאֲבוּי דְּאִיהוּ סִטְרָא דִּילֵיהּ, אֶתְעַנֵּשׁ בְּהֵאֵי שְׁעִיר אַחֲרָא,
 דְּאֶקְרִיבוּ לִיה בְּנוֹי דְּמָא דִּילֵיהּ.

בְּאִיהוּ כְּתִיב, (בראשית כז) וְאֵת עוֹרוֹת גְּדֵי הָעֲזִים הִלְבִּישָׁה
 עַל יָדָיו וְעַל חֻלְקַת צִוְּאָרָיו, בְּגִין כֶּךָ וַיִּטְבְּלוּ אֶת
 הַכַּתְּנֹת בַּדָּם, אֶקְרִיבוּ לִיה כְּתוּנָתָא לְאֶכְחִישָׁא לִיה, וְכֻלָּא
 דָּא לְקַבֵּל דָּא, אִיהוּ גָרִים דְּכְתִיב וַיִּחַרְד וַיִּצְחַק חֲרָדָה
 גְּדוּלָה עַד מְאֹד, בְּגִין כֶּךָ גָּרְמוּ לִיה דְּחָרַד חֲרָדָה בְּהֵתוּא
 זְמַנָּא דְּכְתִיב הֵכֵר נָא הַכַּתְּנֹת בְּנֶךָ הִיא אִם לֹא. (דף קפ"ו ע"א)

רַבִּי חִיָּיא אָמַר, בֵּיה כְּתִיב, (בראשית כז) הֵאֲתָה זֶה בְּנֵי עֵשָׂו
 אִם לֹא. לִיה כְּתִיב, הַכַּתְּנֹת בְּנֶךָ הִיא אִם לֹא. וּבְגִין
 כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדַקְדֵּק בְּהוּ בְּצַדִּיקֵי בְּכָל מַה
 דְּאִינוּן עֲבָדִין.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, (נ"א אָמַר רַבִּי אֲבָא) כִּיּוֹן דְּחָמוּ כְּלָהוּ שְׁבֻטִין
 תְּהוּא צַעֲרָא דְּאֲבוּהוֹן, אֶתְנַחְמוּ וּוּדְאֵי, וַיְהִיבוּ
 גְרַמֵּייהוּ עַלֵּיהּ דִּיוֹסָף, דִּיפְדוּן לִיה אֶלְמָלָא יִשְׁכַּחוּן לִיה.
 כִּיּוֹן דְּחָמוּ דְּלֹא יְכִילוּ, אֶהֱדְרוּ לְגַבֵּיהּ דִּיהוּדָה וְאֶעֱבְרוּ
 לִיה מֵעַלְיֵיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ הוּהּ מְלֻכָּא עַלְיֵיהּ. (ובדין ס"א ובין

ד) אֶעֱבְרוּהוּ מֵעַלֵּייהוּ, מֵה פְּתִיב, וַיְהִי בַעַת הַהִיא וַיֵּרֶד
יְהוּדָה וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים יח) וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם יי וְעַלְיוֹן
יִתֵּן קוֹלוֹ בְּרֹד וְגַחְלֵי אֵשׁ. תָּא חַזִּי, כַּד בְּרָא קוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, אֶתְקִין לֵיה שְׁבַעַה סְמִכִין עַל מַה
דְּקִימָא, וְכִלְהוּ סְמִכִין קִימִי בְּחַד סְמִכָא יְחִידָא, וְהָא
אוּקְמוּהָ. דְּכִתִּיב, (משלי ט) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה חֲצִבָּה
עֲמוּדֵיהָ שְׁבַעַה. וְאֵלִין כְּלָהוּ אֵינּוֹן קִימִי בְּחַד דְּרָגָא
מִנֵּיהוּ דְּאֶקְרִי (משלי י) צְדִיק יִסּוּד עוֹלָם.

וְעֲלֵמָא כַּד אֶתְבְּרִי, מֵהָהוּא אֶתְר אֶתְבְּרִי. דְּאִיהוּ
שְׁכֻלֹּלָא דְּעֲלֵמָא, וְתִקּוּנֵיהּ. דְּאִיהוּ חַד נְקוּדָה
דְּעֲלֵמָא, וְאֶמְצָעִיתָא דְּכֻלָּא. וּמֵאֵן אִיהוּ, צִיּוֹן. דְּכִתִּיב,
(תהלים ג) מִזְמוֹר לְאַסָּף אֵל אֱלֹהִים יי דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ
מִמְזֹרַח שָׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ. וּמֵאֵן אֶתְר, מְצִיּוֹן, דְּכִתִּיב
מְצִיּוֹן מְכֻלָּל יוֹפֵי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. מֵהָהוּא אֶתְר דְּאִיהוּ
סְטָרָא דְּשְׁכֻלֹּלָא דְּמֵהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא כְּדָקָא יְאוּת
(והשתא עי' קמא א כי שם מקומו) יִשְׂרָאֵל אֶתְתַּקְּפוּ בֵּיה בְּרוּי דְּפִקּוּדֵי
דְּאוּרֵייתָא בְּגִין דְּכֻל יוֹמָא וַיּוֹמָא אֶתְתַּקְּףָ בַר נָשׁ בְּצִיצִית
דְּאֶתְעֻטָּף בֵּיה). וְצִיּוֹן תִּקְיָפוּ וְנְקוּדָה דְּכֻל עֲלֵמָא,
וּמֵהָהוּא אֶתְר אֶשְׁתַּכְּלָל כָּל עֲלֵמָא וְאֶתְעַבֵּיד, וּמִגְּוִיָּה כָּל
עֲלֵמָא אֶתְזֹן.

וְתָא חֲזִי, וַיִּרְעַם בְּשָׁמַיִם יִי וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן קוּלוֹ וְגוֹ, כִּיּוֹן
דְּאָמַר וַיִּרְעַם בְּשָׁמַיִם יִי, אֲמַאי כְּתִיב וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן

קוּלוֹ. הָא (ס"א אָלָא) הֶכָא רִזָּא דְמַהִימְנוּתָא, (וְעַל מַדָּה ס"א עֲלָמָא)

דְּאֲמִינָא דְצִיּוֹן אִיהוּ שְׁכֻלּוּלָא וְשִׁפְרֵי דְעֲלָמָא, וְעֲלָמָא
מִנִּיהּ אֲתָזֵן. בְּגִין דְתִרְיִן דְרַגִּין אִינּוֹן וְאִינּוֹן חַד, אִינּוֹן
צִיּוֹן וִירוּשָׁלַם. דָּא דִינָא וְדָא רַחֲמֵי, וְתִרְוִייהוּ חַד, מִהֶכָא
דִינָא וּמִהֶכָא רַחֲמֵי.

מֵעִילָא לְעִילָא נְפָקָא קוּל דְאֲשִׁתְּמַע, לְבַתַּר דְהֵהוּא
קוּל נְפָקָא וְאֲשִׁתְּמַע נְפָקִי דִינִין וְאֲרַחֲי דִינָא,
וְרַחֲמֵי נְפָקִין וּמִתְפָּרְשֵׁן מִתְמָן. וַיִּרְעַם בְּשָׁמַיִם יִי, דָּא בִי
דִינָא בְּרַחֲמֵי. וְעֲלִיּוֹן, אֶף עַל גַּב דְלָא אֲשִׁתְּכַח וְלָא
אֲתִיידַע, כִּיּוֹן דְהֵהוּא קוּל נְפִיק כְּדִין אֲשִׁתְּכַח כְּלָא, דִינָא
וְרַחֲמֵי. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן קוּלוֹ, כִּיּוֹן דִּיתֵן
קוּלוֹ, כְּדִין בְּרַד וְגַחְלֵי אִשׁ, מִיָּא וְאֲשָׂא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאֲתִילִיד יְהוּדָה מַה כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כט)

וְתַעֲמַד מְלָדָת, בְּגִין דְדָא הוּא יְסוּדָא רְבִיעָא
מֵאִינּוֹן אַרְבַּע דְאִינּוֹן רְתִיכָא עֲלָאָה, סְמִכָא חַד מֵאִינּוֹן
אַרְבַּע סְמִכִין. מַה כְּתִיב בֵּיהּ, וַיְהִי בָּעַת הַהִיא וַיִּרְדּוּ יְהוּדָה
מֵאֵת אַחִיו, דְהוּא מְלָכָא עֲלִייהוּ. מֵאִי טַעֲמָא, בְּגִין דִּיוֹסְף
נַחְתּוּ לֵיהּ לְמִצְרַיִם כְּדִקְאֲמָרֵן:

וַיִּרְא שָׁם יְהוּדָה בֵּת אִישׁ כְּנַעֲנִי. וְכִי כְנַעֲנֵי הוּא, אָלָא

הָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרֵי־יָא. וַתִּהְרַ וַתֵּלֵד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר,
תֵּלֵת בְּנֵי־ן הוּוּ לִיָּה לַיהוּדָה, וְלֹא אֶשְׁתָּאֲרוּ מִנֵּי־הוּוּ בַר חַד,
וְדָא הוּוּ שְׁלָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיָא הוּוּ אֲזִלִּי בְּאַרְחָא. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר, אֲמַאי פְּתִיב בְּבִנּוּי דִּיהוּדָה,
בְּקַדְמָאָה וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר, וּבִתְרִין אַחֲרָנִין פְּתִיב
וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אוֹנָן, וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שְׁלָה.

אָמַר לִיָּה תָא חֲזִי, הָאִי פְּרִשְׁתָּא רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ, וְכֹלָא
אִיהוּ כְּדָקָא חֲזִי. וַיִּרְדַּ יְהוּדָה מֵאֵת אָחִיו, דְּהָא
אֲתַפְסִיָּא סִיְהָרָא, וְנַחֲתַת מְדַרְגָּא דְתַקְנָא לְגוּ דְרָגָא
אוֹחְרָא, דְּאֲתַחֲבַר בֵּיהּ חוּיָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר וַיֵּט עַד
אִישׁ עַדְלָמִי וּשְׁמוֹ חִירָה.

וַתִּהְרַ וַתֵּלֵד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר, וְאִיהוּ רַע, וְכֹלָא
חַד, דְּאֲתִיָּא מִסְטָרָא דִּיִּצְרַר הָרַע. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב
וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ, וְלֹא פְּתִיב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ. (דף קפ"ו ע"ב) בִּיעֲקֹב
פְּתִיב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ, דִּיקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ קָרָא לִיָּה יַעֲקֹב.
וְהִכָּא אֶת לְאַסְגָּאָה דְרָגָא אַחֲרָא דְזוּהָמָא דְמִסְאָבָא
אֲתִילִיד, וְדָא הוּוּ עֵר רַע, וְכֹלָא חַד.

לְבַתֵּר לָא אֲתַבְּסָם אַתְרָא, עַד דְּאֲתָא שְׁלָה דִּיהוּהּ עֲקָרָא
דְּכֹלָהוּ. מַה פְּתִיב וַיְהִי עֵר בְּכֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי
יֵי, פְּתִיב הִכָּא רַע, וְכְּתִיב הֵתָם (בראשית ח) כִּי יִצְרַר לֵב הָאָדָם

רַע מְנַעֲרֵיו, רַע דְּאוֹשִׁיד דְּמִין, אוֹשִׁיד זְרָעָא עַל אֲרָעָא.
וּבְגִין כְּךָ וַיִּמִּיתֵהוּ יי. מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה, וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
לְאוֹנָן בֵּא אֶל אִשְׁתִּי אַחִיךָ וְגו':

וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֵּא אֶל אִשְׁתִּי אַחִיךָ וְגו'. רַבִּי
שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה מא) הַעִירוֹתִי מִצְפּוֹן
וַיָּאת מִמְזֻרַח שְׁמֶשׁ יִקְרָא בְּשְׁמִי וַיָּבֵא סְגָנִים כְּמוֹ חֶמֶר
וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס טִיט. תָּא חֲזִי, כַּמָּה אֵינּוֹן בְּנֵי נֶשָׂא
טַפְּשִׁין דְּלֹא יִדְעִין וְלֹא מְסַתְּפְלִין לְמַנְדַּע אֲרַחוּי דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא כְּלָהוּ נְיִימִין, דְּלֹא מִתְעָרִי שְׁיִנְתָּא
בְּחוּרִיהוֹן.

תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד לֵיהּ לְבַר נָשׁ, כְּגוּוֹנָא
דְּלַעִילָא. כְּלֹא אֵיהוּ בְּחַכְמָתָא. דְּלִית לָךְ שְׁיִיפָא
וְשְׁיִיפָא בְּבַר נָשׁ דְּלֹא קְיִימָא בְּחַכְמָתָא עֲלָאָה. דְּהָא כִּיּוֹן
דְּאַתְתַּקֵּן כָּל גּוּפָא בְּשְׁיִיפּוּי כְּדָקָא יְאוּת, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲשַׁתְּתַּף (נ"א אַתְתַּקֵּף) בְּהַדְיָה, וְאַעִיל בֵּיהּ נְשָׁמְתָא
קַדִּישָׁא. בְּגִין לְאוּלְפָא לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמַתָּךְ בְּאַרְחוּי
דְּאוּרִייתָא וְלְמִיטַר פְּקוּדוּי, בְּגִין דִּיתְתַּקֵּן בַּר נָשׁ כְּדָקָא
יְאוּת.

(ס"א וּבְגִין דָּא בְּעוּד) (וּבְגִין ס"א וּבְעוּד) דְּאִית בֵּיהּ נְשָׁמְתָא
קַדִּישָׁא מְבַעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאַסְגָּאָה דִּיוֹקְנָא דְּמִלְכָּא
עֲלָאָה בְּעֵלְמָא. וְרוּזָא דָּא, דְּהָא הָהוּא נָהַר דְּנַגִּיד וְנַפִּיק

לֹא פִסְקוֹן מִיִּמּוּי לְעֵלְמִין. וְעַל דָּא מַבְעֵי לִיָּה לְבַר נֶשׁ
דְּלֹא יִפְסִיק נִהְרָא וּמְקוֹרָא דִּילִיָּה בְּהַאי עֲלָמָא (גליון נה"ר רמז

לקיימא קדישא דחתים בבשריה, דאיהו דוגמא דההוא נה"ר רזא דצדיק דאתחבר בצד"ק
בחדא לעילא, בגין כך בעי בר נש לתתא לאתחברא באתתיה בקדושה בגין דאתתקף ביה
בההוא עלמא). וְכֹל זִמְנָא דְּבַר נֶשׁ לֹא יִצְלַח בְּהַאי עֲלָמָא (ס"א

ועל דא מבעי ליה לבר נש דלא יפסיק נהרא ומקורא דיליה בהאי עלמא, ואי לא)
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶקֶר לִיָּה וְנִטְע לִיָּה בְּכַמָּה זִמְנִין
כְּמִלְקֻדְמִין.

תָּא חַוִּי, מַה כְּתִיב, הַעִירוֹתִי מִצְפוֹן וַיֵּאת. הַעִירוֹתִי, דָּא
אַתְעֵרוֹתָא דְּזוּוּגָא דְּבַר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא, דְּאִיהוּ
אַתְעֵרוֹתָא מִסְטָרָא דְּצְפוֹן. וַיֵּאת, דָּא הִיא נִשְׁמַתָּא
קַדִּישָׁא דְּאֵתִיא מְלַעִילָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁדֵּר לָהּ
מְלַעִילָא. אֵתִיא בְּהַאי עֲלָמָא וְעָאלַת בְּגוּ בְּנֵי נֶשׁא
כְּדַקְאֲמַרְן.

מִמְזַרְחָ שְׁמֶשׁ, דָּא אֲתַר דְּהֵהוּא נֶהַר דְּנִגִּיד וְנִפְיֵק
דְּמַתְמֵן נִפְקַת נִשְׁמַתָּא וְאַתְנַהֲיֶרַת. וַיְבֵא סְגָנִים
(כְּמוֹ חוֹמֵר) אֵלֶיךָ אֵינוֹן חֵילִין דְּעֲלָמָא דְּאֵתִיִן בְּגִין (ס"א ב'ג)

ההוא אתערותא דנשמתיין. כמו חומר, כגוונא דאתער
בר נש בגופא.

דְּהָא בְּגִין דָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבִיד זְוּוּגִין וְאַטִּיל
נִשְׁמַתִּין בְּעֲלָמָא, וְחִבְרוּתָא אֲשַׁתְּכַח לְעִילָא וְתַתָּא

וּמְקוֹרָא דְכָלָא הוּא (ס"א י"הא) בְּרוּךְ. וּבְגִין כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֵבֶד לִיה לְבַר נָשׁ בְּגִין לְאַשְׁתְּדָּלָא בְּאַרְחוּי, וְלֹא
 יַפְסִיק מְקוֹרֵיהּ וּמִבּוּעָא דִילֵיהּ לְעֵלְמִין.

וְכָל מָאן דְּפָסִיק מְקוֹרֵיהּ, (מִתְתָּא וּמִיבֵשׁ לִיה כְּבִיבּוּל כְּאֵלוּ גְרִים לִיה
 לְאַתְפִּסְקָא לְעֵילָא, פְּדִין (אִיּוֹב יד) אֲזֵלוּ מִים מִנֵּי יָם וְנָהָר יִיחָרֵב
 וַיֵּבֶשׁ, הוּאִיל וְבַר נָשׁ אֲתַקֵּם לְתַתָּא כְּדוּגְמָא דְלְעֵילָא,
 מָאן דְּמְקוֹרֵיהּ יִמִּישׁ מְלֻמְעֵבֶד פִּירִין, כְּגוֹן דִּין דְּלֹא בְעָא
 לְמִיתָב אִיתְתָּא, אוּ נְסִיב לָהּ דְאַשְׁתְּדָּל וְלֹא יְכִיל, אֵלוּ
 דְתֵרִין הַפְּכִין אֵינוֹן דָּא מְדָא, (אוּ ס"א הַחֲוָא) דִּימִישׁ מְלֻמְעֵבֶד
 פִּירִין, יֵית לִיה תְּקֻנָּה לְעוֹלָם.

מְעוֹת לֹא יִכּוֹל לְתַקּוֹן, בְּגִין דְּלֹא בְעָא לְמִיסֵב
 אִיתְתָּא וְלֹא שְׁתְּדָּלָא בְּפִרְיָהּ וְרִבְיָהּ, וְהָהוּא דְאַשְׁתְּדָּל
 וְנָסֵב אִיתְתָּא וְלֹא יְכִיל, דָּא מִתְתַּקֵּן בְּפִרְיָקִיָּה דְקָרִיב לִיה
 דְהוּא אַחוּי, וְהָהוּא דְמִית בְּלֹא בְנִין) כֵּד נְפִיק מֵהָא
 עֲלָמָא הָהוּא בַר נָשׁ לֹא עָאֵל בְּפִרְגוּדָא וְלֹא נְטִיל חוּלְק
 בְּהָהוּא עֲלָמָא (וּנְשֻׁמְתִיָּה לֹא אֲתַבְּלִילַת בְּאַתֵּר דְכָל נְשֻׁמְתִין אֲתַבְּלִילוּ וְאַתְגּוֹר

דִּיוֹקְנִיָּה מִתְמָן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (וַיִּקְרָא כב) וְנִכְרְתָהּ הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלְּפָנַי,
 הוּאִיל וְכֵדִין הוּא, בְּרָא לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּרִיק (דף
 קפז ע"א) דִּיפְרוֹק לִיה מִיָּדָא דְמִתְבְּלִין, וְדָא אַחוּי דְקָרִיב לִיה שְׁנַמָּר (דְּבָרִים כה) כִּי
 יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּיו וְגו'. וְכְּתִיב בָּא אֵל אֶשֶׁת אַחִיךָ וַיִּבְּסוּ
 אוֹתָהּ וְגו'. בְּגִין דְּנְשֻׁמְתִיָּה לֹא עָאֵלַת קָמִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא, אֵלֶּא הִיא קִימָא לְבַר. בְּגִין דְּלֹא זָכָה לְאַנְהָרָא
בְּהַאי עֲלָמָא בְּהֵוּא גּוּפָא.

מֵאֵן דְּלֹא זָכָה בְּהַאי אֲתֵר, יִהְיֶה לְאַתֵּר אַחֲרָא וַיִּזְכֵּי בֵּיהּ.
כְּגֻוּנָא דָּא אַעָא דְּדִלִיק וַנְהוֹרָא לָא סְלִיק יִבְטָשׁוּן
לִיהּ וַיִּסְלַק נְהוֹרָא בֵּיהּ וַיִּנְהִיר. אַעָא הוּא אָדָם דְּכִתִּיב (שם)
כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה. רְצוּנוֹ לֹמַר בְּרַ נֶשׁ כַּד אִיהוּ
בְּהַאי עֲלָמָא וְאֹזֵל וְתַאֲיִב וְאֲכִיל וְשָׁתִי וְאִזְדוּג בְּאִיתָתָא
וְלֹא זָכִי לְבַנִּין. דָּא הוּא אַעָא דְּדִלִיק וַנְהוֹרָא לָא סְלִיק,
כְּלוּמַר נִשְׁמַתִּיהּ לָא זַכָּאת בְּהֵוּא גּוּפָא לְאַתְנַהָרָא אֵלֶּא
אִיהִי בַחֲשׁוּכָא).

תָּא חֲזִי, כְּתִיב, (ישעיה מד) לֹא תֵהוּ בְּרָאָה לְשַׁבַּת יִצְרָה,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דָּא עֲבַד לִיהּ לְבַר נֶשׁ
כְּדָקָא יְאוּת כְּדָאמְרֵן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבַד טִיבוֹ עִם
עֲלָמָא. תָּא חֲזִי, מֶה כְּתִיב, (בראשית כד) וַיֹּסֶף אֲבָרְהָם וַיִּקַּח
אִשָּׁה וְשָׁמָה קְטוּרָה, רְזָא דְנִשְׁמַתָּא אֲתַת לְאַתְתְּקֵנָא
כְּמִלְקֵדְמִין.

תָּא חֲזִי, הֵהוּא גּוּפָא מֶה כְּתִיב, (ישעיה נג) וַיִּי חֲפִץ דְּכָאוּ
הַחֲלִי אִם תְּשִׁים אֲשָׁם נִפְשׁוֹ יִרְאֶה זֶרַע יִאֲרִיךְ יָמִים
וְחֲפִץ יִי בִידוֹ יִצְלַח. וַיִּי חֲפִץ דְּכָאוּ, הֵאֵי קָרָא אִית
לְאַסְתַּכְּלָא בֵּיהּ, אֲמַאי חֲפִץ בְּגִין דִּיתְדִכִּי. אִם תְּשִׁים
אֲשָׁם, אִם יִשִּׁים אֲשָׁם מִבְּעֵי לִיהּ, מַאי אִם תְּשִׁים. אֵלֶּא

לְנִשְׁמַתָּא אַהֲדַר מְלָה. אִי הֵהִיא נִשְׁמַתָּא בַּעֲיָא לְאַתְתָּקְנָא
 כְּדָקָא יְאוּת, יְרָאָה זְרַע. בְּגִין דִּהֵהִיא נִשְׁמַתָּא אֶזְלַת
 וְשִׁאטַּת וְאִיהִי זְמִינָא לְאַעְלָא בְּהֵהוּא זְרַע דְּאַתְעַסֵּק בָּהּ
 בַּר נֶשׁ בְּפֻרְיָה וּרְבִיָּה, וּכְדִין יֶאֱרִיךְ יָמִים. וְחַפְץ יִי דָא
 אֹרִייתָא בִּיּדֵיהּ אֶצְלַח.

תָּא חֲזִי, אַף עַל גַּב דְּבַר נֶשׁ אֶשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא יִמְמָא
 וְלִילִיָּא, וּמְקוּרִיָּה וּמִבּוּעִיָּה קִיִּימָא בֵּיהּ לְמַגְנָא, לִית
 לִיהּ אַתְר לְאַעְלָא לְפֻרְגוּדָא. וְהָא אַתְמַר דְּבִירָא דְּמִיָּא אִי
 הֵהוּא מְקוּרָא וּמִבּוּעָא לָא עָאל בֵּיהּ, לָאו אִיהוּ בְּיָר,
 דְּבִירָא וּמְקוּרָא, כְּחָדָא אִינוּן, וְרוּזָא חָדָא אִיהוּ,
 וְאוּקִימָנָא.

כְּתִיב, (תהלים קכז) שָׂוֹא לָכֶם מִשְׁפִּימֵי קוּם מֵאַחֲרֵי שַׁבַּת
 אוֹכְלֵי לֶחֶם הָעֶצְבִּים כֵּן יִתֵּן לִיּדִידוֹ שְׁנָה. תָּא
 חֲזִי, כַּמָּה חֲבִיבִין אִינוּן מְלֵי דְאֹרִייתָא. דְּכָל מְלָה וּמְלָה
 דְּאֹרִייתָא אִית בֵּיהּ רְזִין עֲלָאִין קַדִּישִׁין. וְהָא אַתְמַר דְּכַד
 יֵהֵב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל, כָּל גְּנִיזִין
 עֲלָאִין קַדִּישִׁין כְּלָהוּ יֵהֵב לָהּ (ובלחוד) בְּאֹרִייתָא, וְכָלָהּ
 אַתְיֵהִיבוּ לָהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּשַׁעְתָּא דְּקַבִּילוּ אֹרִייתָא בְּסִינֵי.
 תָּא חֲזִי, שָׂוֹא לָכֶם מִשְׁפִּימֵי קוּם, אֲלִין אִינוּן יְחִידִים
 דְּאַשְׁתַּכְּחוּ, דְּלָאוּ אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּדָקָא יְאוּת,
 וְאַקְדָּמֵן בְּצַפְרָא לְעִבְדֵּתֵיהּ. כַּמָּה דָּאֵת אָמַר, (קהלת ד) יֵשׁ

אֶחָד וְאֶיִן שְׁנַי וְגו' וְאֵיִן קִץ לְכֹל עֲמֵלוֹ. מֵאַחֲרֵי שְׁבֵת.
מֵאַחֲרֵיִן נֵיִיחָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, כִּי בּוֹ שְׁבֵת. בְּגִין
דְּאַתְתָּא לְגַבֵּי בַר נֶשׁ אִיְהִי נֵיִיחָא לְגַבֵּיהּ וְדַאי.

אוֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים, מֵאֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים. דְּכַד בַּר נֶשׁ
אֵית לִיהּ בְּנִין, הֵהוּא נִהְמָא דְאָכִיל, אָכִיל לִיהּ
בְּחֻדוֹהּ וּבְרַעוּתָא דְלִבָּא. וְהֵהוּא דְלִית לִיהּ בְּנִין, הֵהוּא
נִהְמָא דְאָכִיל אִיהוּ נִהְמָא דְעֲצִיבוֹ. וְאֵלִין אֵינּוֹן אוֹכְלֵי
לֶחֶם הָעֲצָבִים וְדַאי.

כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שְׁנָה, מֵאֵי יִתֵּן לִידִידוֹ, דָּא הוּא דְמִקּוּרִיָּה
מְבַרְךְ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהֵב לִיהּ שִׁינָה בְּהֵהוּא
עֲלֵמָא כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (משלי ג) וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתְךָ.
בְּגִין דְּאֵית לִיהּ חוּלְקָא בְּעֲלֵמָא דְאַתִּי. בְּגִין דְּהֵהוּא בַר
נֶשׁ שָׁכִיב וְיִתְהַנֵּי בְּהֵהוּא עֲלֵמָא דְאַתִּי כְּדָקָא יְאוּת.

יֵשׁ אֶחָד וְאֵיִן שְׁנַי וְגו'. יֵשׁ אֶחָד, דָּא הוּא בַר נֶשׁ דְּאִיהוּ
יְחִידָאי בְּעֲלֵמָא, לָא יְחִידָאי כְּדָקָא יְאוּת, אָלָא
דְּאִיהוּ בְּלָא זְווגָא. וְאֵיִן שְׁנַי, דְּלִית עֲמִיָּה סְמָךְ. גַּם בֶּן,
דְּיוֹקִים שְׁמִיָּה בִּישְׂרָאֵל לָא שְׁבַק. וְאַח (אין לו) לְאֵיִתְתָּא
לִיהּ לְתַקּוּנָא.

וְאֵיִן קִץ לְכֹל עֲמֵלוֹ, דְּאִיהוּ עֲמֵל תְּדִיר דְּאֶקְדִּים יְמָמָא
וְלִילֵיָא. גַּם עֵינּוֹ לָא תִשְׁבַּע עֶשֶׂר, וְלִית לִיהּ לִבָּא

לְאִשְׁגָחָא וּלְמִימַר לְמִי אֲנִי עֲמֵל וּמְחַסֵּר אֶת נַפְשִׁי (דף קצ"ט)

מְטוּבָה. (ב"ע)

וְאִי תִימָא דְבִגִין דְיִיכוּל וְיִשְׁתִּי יִתִיר וְיַעֲבֹד מִשְׁתִּיא
 בְּכָל יוֹמָא תְדִיר, לָאוּ הֲכִי. דְהָא נִפְשָׂא לָא אֲתַהֲנִי
 מִנְיָה, אֶלָּא וְדַאי אִיהוּ מְחִסֵּר לְנִפְשִׁיהּ מְטִיבוּ דְנַהוּרָא
 דְעֵלְמָא דְאַתִּי. בְּגִין דְדָא הִיא נִפְשָׂא חֲסָרָא, דְלָא
 אֲשַׁתְּלִימַת כְּדָקָא יְאוּת. תָּא חֲזִי, כַּמָּה חָס קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא עַל עוּבְדוּי, בְּגִין דְקָא בְעֵי דִיתְתַקֵּן, וְלָא יִתְאַבִּיד
 מֵהָהוּא עֵלְמָא דְאַתִּי כְּדָקָא מְרָן.

רַבִּי חֲזִיא בְעָא, הָאִי דְאִיהוּ זַכָּא שְׁלִימָא וְאֲשַׁתְּדֵל
 בְּאוּרִייתָא יוּמֵי וְלִילֵי וְכָל עוּבְדוּי לְשִׁמָּא דְקוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא, וְלָא זָכָה לְבִנְיָן בְּהָאִי עֵלְמָא כְּגוֹן דְאֲשַׁתְּדֵל
 בְּהוּ וְלָא זָכָה, אוּ דְהוּוּ לִיהּ וּמִיתוּ. מַה אֵינּוֹן לְעֵלְמָא
 דְאַתִּי. אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי, עוּבְדוּי וְהִיא אוּרִייתָא, קָא
 מְגִינָן עֲלִיהּ לְהָהוּא עֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עֲלִייהוּ וְעַל אֵינּוֹן זַכָּאֵי קְשׁוּט, (כְּגוֹן רַבִּי
 יוֹחָנָן דְהוּוּ לִיהּ בְּגִין וּמִיתוּ, וְכְגוֹן רַבִּי חֲזַקְיָה דְאִיהוּ עֲקָר) עֲלִייהוּ כְּתִיב,

(ישעיה נ"ו) כֹּה אָמַר יְיָ לְסָרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת שַׁבָּתוֹתַי
 וּבָחֲרוּ בְּאֲשֶׁר חִפְצָתִי וּמְחֻזְקִים בְּבְרִיתִי. מַה כְּתִיב
 בְּתִרְיָה, וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֻמוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים
 וּמִכְּבֹּד שֵׁם עוֹלָם אֲתֵן לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכְרַת. בְּגִין דְאֵלִין
 אֵית לוֹן חוּלְקָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי, יְאוּת
 הוּא וְשִׁפִּיר.

תָּא חֲזִי, זַפְּאָה שְׁלִים דְּהוּוּ כָּל אֱלִין בֵּיה, וְאַשְׁתְּלִים
 כְּדָקָא יָאוּת, וּמִית בְּלָא בְּנִין, וְהָא קָא יָרִית דּוּכְתִיָּה
 בְּהֵוּא עֲלֵמָא, אֲתֵתִיָּה בְּעֵיָא לִיבּוּמִי אוּ לָא. אִי תִימָא
 דְּלִבְעֵי לִיבּוּמִי, הָא בְּרִיקְנִיָּא אִיהוּ, דְּהָא אֲתֵרִיָּה קָא
 יָרִית בְּהֵוּא עֲלֵמָא.

אַלָּא וְדָאִי בְּעֵיָא לִיבּוּמִי, בְּגִין דְּלָא יִדְעִינן אִי הָוָה
 שְׁלִים בְּעוּבְדוּי אִי לָאוּ. וְהִיא אִי אֲתֵיבְמַת לָא
 הָוָה בְּרִיקְנִיָּא. בְּגִין דְּאֲתֵר אִית לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 דְּהָא (ה) בַּר נָשׁ (ו) הָוָה בְּעֲלֵמָא וּמִית בְּלָא בְּנִין וּפּוֹרְקָא
 לָא הוּי לִיָּה בְּעֲלֵמָא, כִּיּוֹן דְּמִית הָאִי זַפְּאָה שְׁלִים
 וְאַתְתִּיָּה אֲתֵיבְמַת, וְאִיהוּ אֲתֵרִיָּה יָרִית. אֲתָא הֵוּא בַּר
 נָשׁ וְאַשְׁתְּלִים הָכָא, וּבִין כֶּף וּבִין כֶּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 אֲתֵר זַמִּין לִיָּה (לעלמא) (בעלמא) עַד דְּיִימוּת הָאִי זַפְּאָה שְׁלִים,
 וַיִּשְׁתְּלִים אִיהוּ בְּעֲלֵמָא. הֵדָא הוּא דְּכָתִיב (במדבר לד) כִּי
 בְּעִיר מְקַלְטוֹ יֵשֶׁב עַד מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְגו'.

וְדָא הוּא דְּתַנִּינן, בְּנִין זַמִּינן אִינּוּן לְצַדִּיקָא
 בְּמִיתָתְהוֹן, בְּחֵיָּהוֹן לָא זָכוּ וּבְמִיתָתְהוֹן זָכוּ. וּבְגִין
 כֶּף כָּל עוּבְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלָהוּ קְשׁוּט וּזְכוּ, (ס"א
 וְחֵיָּיט) וְחֵיָּיט עַל כְּלָא. (קהלת ד) טוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד אֲשֶׁר
 יֵשׁ לָהֶם שָׂכָר טוֹב בְּעַמְלָם, אֱלִין אִינּוּן דְּמַתְעַסְקִין בְּהָאִי
 עֲלֵמָא לְאוּלְדָא בְּנִין. דְּאִינּוּן בְּנִין דְּשִׁבְקוּ, בְּגִינֵיהוֹן אִית